

541/1992 Sb. Ústavní zákon

ze dne 13. listopadu 1992

O dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku a jeho přechodu na Českou republiku a Slovenskou republiku

Vyhlášeno dne 8. prosince 1992, datum poslední novelizace 8. prosince 1992

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně:

Čl. 1

Tento ústavní zákon upravuje dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku a jeho přechod na Českou republiku a Slovenskou republiku jakožto nástupnické státy České a Slovenské Federativní Republiky, a to na základě ústavně učiněného rozhodnutí majícího za následek zánik České a Slovenské Federativní Republiky. Dále upravuje zrušení Federálního fondu národního majetku, rozdělení a přechod jeho majetku na Fond národního majetku České republiky a Fond národního majetku Slovenské republiky, případně zánik České a Slovenské Federativní Republiky; podle tohoto ústavního zákona se rozdělí i majetek Státní banky československé.

Čl. 2

Majetkem České a Slovenské Federativní Republiky, který je předmětem dělení podle čl. 1, jsou pro účely tohoto ústavního zákona:

- a) nemovité a movité věci ve vlastnictví České a Slovenské Federativní Republiky, ¹⁾
- b) státní finanční aktiva a pasiva České a Slovenské Federativní Republiky,
- c) měnová aktiva, pasiva a rezervy České a Slovenské Federativní Republiky,
- d) jiná majetková práva a závazky náležející České a Slovenské Federativní Republice a státním organizacím v působnosti České a Slovenské Federativní Republiky,

nacházející se na území České a Slovenské Federativní Republiky i mimo toto území.

Čl. 3

(1) Principy dělení majetku uvedeného v čl. 2 jsou:

- a) územní princip, podle něhož přechází majetek na ten nástupnický stát, na jehož území se nachází; pro nemovitosti na území České republiky a Slovenské republiky se použije tento princip vždy, pro věci movité se použije v případech, kdy tyto věci vzhledem k jejich určení, účelu použití, popřípadě povaze tvoří příslušenství nemovité věci,
- b) princip podílu počtu obyvatel České republiky a obyvatel Slovenské republiky, podle něhož přechází majetek na Českou republiku a Slovenskou republiku v poměru dva ku jedné; použije se pro dělení ostatního majetku, u něhož nelze použít princip podle písmene a).

(2) Při dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky se uplatňuje hospodárnost a zachování dalšího řádného využití tohoto majetku při spravedlivém majetkovém a finančním vypořádání.

(3) Při dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky se ve výjimečných případech, stanovených dohodou České republiky a Slovenské republiky, uzavřenou podle čl. 12 odst. 1, zachovává jedinečnost, podmiňující funkčnost tohoto majetku; tato dohoda určí rovněž další způsob využívání tohoto majetku a upraví i další související otázky.

(4) Práva a závazky, které se podle svého obsahu vztahují pouze k České republice nebo ke Slovenské republice, přecházejí na Českou republiku nebo Slovenskou republiku.

Čl. 4

Členská kvóta České a Slovenské Federativní Republiky v Mezinárodním měnovém fondu, jakož i finanční závazky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu se rozdělí podle principu, který určí Mezinárodní měnový fond. Kapitálové vklady České a Slovenské Federativní Republiky v Mezinárodní bance pro obnovu a rozvoj, Mezinárodní finanční korporaci, Mnohostranné agentuře pro investiční záruky a v Mezinárodním sdružení pro rozvoj, jakož i finanční závazky České a Slovenské Federativní Republiky ve vztahu k uvedeným finančním institucím, se dělí mezi Českou republiku a Slovenskou republiku podle čl. 3 odst. 1 písm. b), pokud se nepoužije čl. 3 odst. 4.

Čl. 5

(1) Závazky, vyplývající z dříve přijatých finančních úvěrů ve volně směnitelných měnách - centrální devizový zdroj a bankovní aktiva v nesměnitelných měnách, vedené u Československé obchodní banky, a.s. se dělí ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku podle principu uvedeného v čl. 3 odst. 1 písm. b).

(2) Poskytnuté a přijaté vládní úvěry se dělí ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky podle principu, uvedeného v čl. 3 odst. 1 písm. b), mezi Českou republiku a Slovenskou republiku, pokud u přijatých vládních úvěrů nebude s věřiteli dohodnuto jinak a pokud se nepoužije čl. 3 odst. 4.

(3) V dohodě o vypořádání majetku uvedeného v odstavci 2 mezi Českou republikou a Slovenskou republikou a

uzavřené do dne zániku České a Slovenské Federativní Republiky určí Česká republika a Slovenská republika, které z republik bude u jednotlivých poskytnutých a přijatých vládních úvěrů nástupcem České a Slovenské Federativní Republiky.

Čl. 6

(1) Majetek uvedený v čl. 2 přechází na Českou republiku a Slovenskou republiku dnem rozdělení, kterým je den podpisu dohody o předání a převzetí majetku zmocněnci pověřenými vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládami republik; součástí dohody je soupis předávaného majetku ke dni jeho přechodu. Tuto dohodu je možno uzavřít po nabytí účinnosti ústavně učiněného rozhodnutí majícího za následek zánik České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) Jestliže majetek uvedený v čl. 2 nepřejde na Českou republiku a Slovenskou republiku do zániku České a Slovenské Federativní Republiky dnem rozdělení tohoto majetku podle odstavce 1, přechází na Českou republiku a Slovenskou republiku okamžikem zániku České a Slovenské Federativní Republiky.

(3) Majetek uvedený v odstavci 2 předávají ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky příslušné státní orgány a státní organizace České a Slovenské Federativní Republiky a přejímají jej tímto dnem příslušné státní orgány a státní organizace České republiky a Slovenské republiky, určené zákony národních rad, popřípadě vládou České republiky a vládou Slovenské republiky; součástí protokolu o předání a převzetí majetku, který podepisují statutární orgány státních orgánů a státních organizací České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, je soupis předávaného majetku ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky. Majetek České a Slovenské Federativní Republiky, nacházející se mimo její území, předávají ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky zmocněnci, pověřeni vládou České a Slovenské Federativní Republiky, a přejímají jej k tomuto dni zmocněnci, pověřeni vládou České republiky a vládou Slovenské republiky. Za státní orgány České a Slovenské Federativní Republiky se pro tento případ považují i Kancelář prezidenta České a Slovenské Federativní Republiky, Kancelář Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky a Úřad vlády České a Slovenské Federativní Republiky.

(4) Emisní banka České republiky a emisní banka Slovenské republiky převezmou ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky příslušnou část majetku, práv a povinností Státní banky československé.

Čl. 7

Spolu s majetkem uvedeným v čl. 2 přechází na příslušné státní orgány a státní organizace České republiky a Slovenské republiky i s tímto majetkem spjatá spisová agenda, příslušná část archivu, poznatkové fondy a dokumentace průmyslového a jiného duševního vlastnictví.

Čl. 8

(1) Majetek České a Slovenské Federativní Republiky, k němuž přísluší právo hospodaření státním podnikům v působnosti federace, přechází do vlastnictví České republiky nebo Slovenské republiky podle sídla státního podniku.

(2) Má-li státní podnik se sídlem na území jedné republiky vnitřní organizační jednotku na území druhé republiky, přechází majetek uvedený v odstavci 1, který slouží hospodaření této vnitřní organizační jednotky, do vlastnictví té republiky, na jejímž území se tato vnitřní organizační jednotka nachází.

(3) Práva a povinnosti zakladatelů státních podniků v působnosti federace přecházejí společně s majetkem podle odstavce 1 na státní orgány České republiky nebo státní orgány Slovenské republiky, příslušné podle zákonů národních rad.

(4) Má-li státní podnik se sídlem na území jedné republiky vnitřní organizační jednotku na území druhé republiky, přechází s majetkem podle odstavce 2 i obsah funkce zakladatele na státní orgán této republiky, příslušný podle zákona její národní rady.

(5) Dohoda České republiky a Slovenské republiky, uzavřená do zániku České a Slovenské Federativní Republiky, však může v odůvodněných případech stanovit, že pro majetek, který slouží k hospodaření vnitřních organizačních jednotek státních podniků, které se nacházejí na území druhé republiky, a pro obsah funkce zakladatele, který je s nimi spojen, se ustanovení odstavců 2 a 4 nepoužijí.

Čl. 9

(1) Pro dokončení vypořádání nároků vzniklých rozdělením majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republikou a Slovenskou republikou se zřizuje Komise pro dokončení vypořádání majetku České a Slovenské Federativní Republiky po zániku České a Slovenské Federativní Republiky. Tato komise je složena rovným dílem ze členů jmenovaných vládou České republiky a vládou Slovenské republiky.

(2) Počet členů, způsob jednání a podmínky rozhodování, jakož i další podrobnosti činnosti této komise stanoví její statut, který vydají nejpozději do 31. prosince 1992 ve vzájemné dohodě vláda České republiky a vláda Slovenské republiky.

Čl. 10

(1) Od účinnosti tohoto ústavního zákona do dne zániku České a Slovenské Federativní Republiky nelze převádět na Českou republiku a Slovenskou republiku majetek České a Slovenské Federativní Republiky, se kterým hospodaří státní orgány České a Slovenské Federativní Republiky, Státní banka československá, státní podniky a jiné státní organizace České a Slovenské Federativní Republiky; to platí i o jejich majetkových účastech na podnikání jiných právnických osob. Obdobně nelze převádět majetkové účasti České a Slovenské Federativní Republiky na podnikání právnických osob.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí pro

- a) majetek, který přechází na Českou republiku a Slovenskou republiku v souvislosti se změnou působnosti federace a republik,
- b) převody majetku v rámci obvyklého hospodaření,
- c) přechod majetku podle čl. 6 odst. 1.

Čl. 11

(1) Dnem zániku České a Slovenské Federativní Republiky se zrušuje Federální fond národního majetku.

(2) Majetek, který náleží Federálnímu fondu národního majetku ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky, přechází tímto dnem na Fond národního majetku České republiky a Fond národního majetku Slovenské republiky; pro jeho dělení se použijí obdobně ustanovení tohoto ústavního zákona.

(3) Protokol o předání a převzetí majetku Federálního fondu národního majetku, jehož součástí je soupis předávaného majetku ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky, podepisují předseda prezidia Federálního fondu národního majetku, předseda prezidia Fondu národního majetku České republiky a předseda prezidia Fondu národního majetku Slovenské republiky.

Čl. 12

(1) Do zániku České a Slovenské Federativní Republiky uzavřou Česká republika a Slovenská republika dohodu, jejímž předmětem je zejména závazek převzetí tohoto ústavního zákona do právních řádů nástupnických států ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky a společný výklad tohoto ústavního zákona oběma stranami dohody. Její součástí je rovněž dohoda o zachování celistvosti dokumentace uvedené v čl. 7 ve zvláštních případech zájmu na jejím dalším využití a dohoda o tomto využití Českou republikou a Slovenskou republikou za stejných podmínek.

(2) Součástí dohody podle odstavce 1 je i dohoda o způsobu rozhodování sporů vzniklých při dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky cestou arbitrážního řízení a závazek České republiky a Slovenské republiky, že nález arbitrážního orgánu je platný a vykonatelný na území České republiky a na území Slovenské republiky. Arbitrážním orgánem, stanoví-li tak dohoda republik, může být i komise zřízená podle čl. 9.

(3) Součástí dohody podle odstavce 1 je, v souladu s ustanovením čl. 3 odst. 2, i jiné majetkové a finanční vypořádání.

Čl. 13

(1) Zrušení Federální bezpečnostní informační služby nejpozději ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky a vypořádání jejich majetkových a jiných poměrů stanoví zákon Federálního shromáždění.

(2) Dělení majetku Československé televize, Československého rozhlasu, Československé tiskové kanceláře, Československých státních drah, Správy pošt a telekomunikací Praha a Správy pošt a telekomunikací Bratislava a jeho přechod nejpozději ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky na Českou republiku a Slovenskou republiku obdobně podle tohoto ústavního zákona stanoví zákon Federálního shromáždění.

(3) Zrušení Československé akademie věd nejpozději ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky a vypořádání jejich majetkových a jiných poměrů stanoví zákon Federálního shromáždění.

(4) Zákon Federálního shromáždění může stanovit odchylně od principů podle čl. 3 odst. 1 dělení majetku Federálního fondu tržní regulace v zemědělství.

(5) Majetek Centra kupónové privatizace se rozdělí ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky mezi Centrum kupónové privatizace České republiky a Centrum kupónové privatizace Slovenské republiky takto:

- a) movitý majetek mimo čistý výnos z prodeje kupónů podle územního principu,
- b) čistý výnos z prodeje kupónů v poměru dvě celé dvacet devět setin ku jedné.

Podrobnosti dělení majetku Centra kupónové privatizace stanoví dohoda České republiky a Slovenské republiky uzavřená do zániku České a Slovenské Federativní Republiky.

(6) Dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky, k němuž přísluší právo hospodaření Tranzitnímu plynovodu, Československým aeroliniím, Čechofrachtu, bývalým podnikům zahraničního obchodu a jejich afilacím v zahraničí, a dělení dalšího majetku České a Slovenské Federativní Republiky určeného dohodou mezi Českou republikou a Slovenskou republikou, pokud nebude upraveno zvláštními zákony, se provede na základě dohody mezi Českou republikou a Slovenskou republikou.

Čl. 14

Ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky se zrušuje část pátá (§ 27 až 40) zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby.

Čl. 15

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Stráský v. r.

v z. Benda v. r.

¹⁾ Čl. 4 odst. 4 ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších ústavních zákonů